

Konur Alp KOÇAK

Konya Milletvekili

Milli Savunma Komisyonu Üyesi
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

44044

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasanın 98'inci ve TBMM İhtüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.28.04.2026

Konur Alp KOÇAK

Konya Milletvekili

Sanayi Devrimi sonrasında hızla artan sera gazı emisyonları, özellikle de karbondioksit (CO₂), küresel iklim değişikliğinin başlıca sebeplerinden biri olarak kabul edilmektedir. Sanayi öncesi dönemde yaklaşık 280 ppm seviyelerinde olan atmosferdeki CO₂ yoğunluğunun günümüzde 420 ppm düzeylerine ulaşmış olması, iklim sisteminde geri dönüşü zor etkilerin ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Birleşmiş Milletler öncülüğünde yürütülen çalışmalar ve Hükümetler-arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) raporları, bu artışın küresel ölçekte çevresel, ekonomik ve sosyal sonuçlar doğurduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Türkiye, küresel iklim değişikliği ile mücadele kapsamında Kyoto Protokolü'ne 2009'da taraf olmuş, Paris Anlaşması'nı 2021 yılında onaylayarak uluslararası yükümlülükler üstlenmiştir. Bu çerçevede 2053 yılı için "Net Sıfır Emisyon" hedefini benimseyen Türkiye, sera gazı emisyonlarının azaltılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması ve düşük karbonlu üretim teknolojilerinin geliştirilmesi yönünde politikalar yürütmeye başlamıştır.

Bilhassa çimento, demir-çelik, rafineri, kimya ve enerji gibi yüksek emisyonlu sektörlerde, karbon yönetimi kritik bir unsur haline gelmiş; dolayısıyla karbon yakalama, kullanma ve depolama teknolojileri, emisyonların kaynağında kontrol altına alınmasını sağlayan önemli araçlardan biri olarak önem kazanmıştır. Diğer yandan, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM) kapsamında karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren ve Avrupa Birliği'ne ihracat yapan işletmeler açısından karbon maliyetleri önemli bir rekabet unsuru haline gelmiş, Türkiye'nin sanayi tesislerinin emisyon azaltımına yönelik teknolojilere yönelmesini gerekli kılmıştır. Zira, CBAM kaynaklı muhtemel karbon maliyetlerinin, yerli sanayimizin rekabet gücü üzerinde önemli bir baskı oluşturabileceği tahmin edilmektedir.

Bu risklerin azaltılabilmesi için emisyonların kaynağında düşürülmesi, düşük karbonlu üretim teknolojilerine geçiş ve özellikle uygun sektörlerde karbon yakalama ve yeraltında güvenli depolama uygulamalarının geliştirilmesi kritik önem arz etmektedir. Karbondioksitin yeraltında depolanabilmesi için ise başta maden ve jeoloji mühendisliği olmak üzere yer bilimleri alanında ileri düzey teknik bilgi ve uzmanlık gerekmektedir. Ne var ki ülkemizde karbon yakalama ve depolama teknolojilerinin endüstriyel ölçekte uygulamalarına ilişkin kamuya açık ve doğrulanabilir çalışmaların sınırlı olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, petrol üretimini artırmaya yönelik CO₂ enjeksiyonu gibi uygulamaların mevcut olduğu bilinmekte ve bu uygulamaların kalıcı jeolojik depolama projelerinden teknik olarak ayrıştırılması gerekmektedir.

44044

Konur Alp KOÇAK
Konya Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

Ülkemizde yeraltı karbon depolama altyapısının oluşturulmasına yönelik bütüncül bir yaklaşım benimsenmesi; kamu, üniversite ve özel sektör işbirliği ile ulusal düzeyde bir yol haritasının hazırlanması ve uygun depolama sahalarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmalar, Türkiye'nin hem emisyon azaltım hedeflerine ulaşmasına hem de bölgesel ölçekte bir "karbon yönetim merkezi" haline gelmesine katkı sağlayabilecektir. Bu çerçevede;

1. Karbon yakalama ve depolama teknolojilerine yönelik yasal ve idari mevzuat çalışmaları ne aşamadadır? Depolama sahalarının mülkiyeti, işletilmesi ve uzun dönemli sorumluluğuna ilişkin bir düzenleme planlanmakta mıdır?
2. Yeraltında jeolojik formasyonlarda CO₂ depolama tesislerinin kurulmasına yönelik kamu-özel sektör işbirliği modellerine ilişkin herhangi bir planlama yapılmakta mıdır?
3. Türkiye genelinde endüstriyel ölçekte faaliyet gösteren aktif bir jeolojik yeraltı CO₂ depolama tesisi bulunmakta mıdır? CO₂ gazının yeraltında depolanmasına yönelik tamamlanmış, devam eden ya da planlama aşamasında herhangi bir tesis, pilot proje veya fizibilite çalışması var mıdır? Varsa; projenin konumu, depolama kapasitesi ve finansman kaynakları nelerdir?
4. Jeolojik formasyonlarda (rezervuar kayaçlarda) potansiyel yeraltı CO₂ depolama sahalarına (jeolojik formasyonlar, rezervuarlar vb.) yönelik yapılmış fizibilite ve kapasite analizleri bulunmakta mıdır? Bu kapasite, ülkemizin yıllık sera gazı emisyonları ile karşılaştırıldığında yeterli midir? CO₂ depolamaya uygun jeolojik rezervuarların belirlenmesine yönelik ilgili bakanlıklar tarafından yürütülen çalışmalar nelerdir?
5. Bu alanda TENMAK, TÜBİTAK, üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşları ile işbirliği içerisinde yürütülen Ar-Ge projeleri bulunmakta mıdır?
6. Türkiye'nin "2053 Net Sıfır Emisyon" hedefi doğrultusunda, karbon yakalama ve depolama teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik stratejik hedefler ve uygulama takvimi nedir? Bu konuda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile millileştirme projeleri yürütülmekte midir?
7. Tükenmiş petrol/doğalgaz rezervuarları gibi potansiyel yeraltı CO₂ depolama alanlarının tespitine yönelik sistematik jeolojik haritalama ve kapasite değerlendirme çalışmaları yapılmış mıdır? Yapıldıysa, ortaya çıkan toplam depolama kapasitesi nedir ve bu kapasite ulusal emisyonlarımıza göre nasıl değerlendirilmektedir?
8. Yüksek CO₂ salınımına sahip sektörlerde faaliyet gösteren tesislerin karbon yakalama ve depolama altyapısını kurmalarını destekleyecek teknik ve mali mekanizmalar oluşturulmuş mudur? Bu tesislerin yakaladığı CO₂'yi depolayabileceği merkezi depolama altyapıları veya ortak kullanım sistemleri planlanmakta mıdır?
9. Yüksek emisyonlu sektörlerin karbon maliyetlerini azaltmak amacıyla, üniversite-sanayi-kamu işbirliğini güçlendirmeye yönelik ulusal bir yol haritası hazırlanmış mıdır?

